

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Notitia Congregationum Et Tribunalium Curiae Romanæ

Plettenberg, Hunold

Hildesii, 1693

Cap. XI. De Regulis Cancellariæ, earumque origine & auctoritate.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63032](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63032)

tiones, citationum literarumque lectiones, quæ quotidie in hoc Auditorio fiunt, annotat. Alter ad servitium Auditoris, qui Actuarius est causarum, quæ coram Auditore ventilantur.

9. Præter hos sunt in Auditorio hoc quatuordecim Patroni seu Procuratores partium vel impetrantium, quorum Officium est omnes literas, quæ in eo expediuntur dictare, easque supplicibus vel litigantibus, retentis juxta taxam debitam solutionibus, nomine Pontificis & sub plumbo expeditas dare.

10. Nunc verò solet Signatura in Rescriptis justitiæ mixtis, ac pluribus etiam merè gratiosis in istâ literarum expeditione dispensare, ut possint ejusmodi literæ per Secretariam sub annulo Piscatoris expediri, ad quam proinde magnus est petentium concursus, ut Auditorium hoc maneat ferè otiosum & desolatum. Vestrius l. c.

CAPUT XI.

De Regulis Cancellariæ, earumque origine & auctoritate.

1. Qui Regulas has confecerint.
2. Quotuplices sint.
3. & 4. An constituent ius universale.

5. 6. 7. *Constituunt universale.*
8. *Sed novum.*
9. *Quia carent perpetuitate.*
10. *Et publicatione.*
11. *Regule mutantur, ideo sub plumbo peti debent, ut probent.*
12. *In Regulis notis non est necessaria tanta cautela.*
13. *Cur dicantur Reg. Cancellariæ.*
14. *An sententia contra Reg. Cancellariæ valeat.*

I.

Regulas Cancellariæ primus, ut traditur, dedit & hoc nomine appellavit Joannes XXII, quas deinde Successores Rom. Pontifices auxerunt & declararunt. Nam Nicolaus V. novas proposuit aut certè priores meliorem in ordinem redegit, quæ ubique in usu & observantia fuerunt usque ad tempora Innocentii VIII. Hic anno 1484. 30. Aug. reservationes quasdam Beneficiorum & dignitatum Ecclesiasticarum, Constitutiones item & Regulas præscripsit publicavitque per Rodericum Episcopum Portuensem S. R. E. Vice-Cancellarium, quæ appellatæ sunt *Regulæ Cancellariæ Apostolicæ*. vel quod magna illarum pars concernat literarum expeditionem, quæ fit in Cancellaria, vel quod

in ea illæ publicentur. His additæ subinde sunt aliæ quædam à Julio II, Clemente VII. Paulo III, & Paulo V. *Strcin. in Præf. §. II.*

2. Sunt vero duplicis generis, nam aliæ Regulæ dicuntur *de Dandis*, ut habet textus, dum requirit *Cedulam, cui stare debeant Judices à duobus majoris Præsidentia signatam, quod danda sit,* & expediuntur sub plumbo in forma aliarum Bullarum præmissa supplicatione ad Papam. Aliæ non sunt de Dandis, nec solent partibus communicari, quia dant formam solis Officialibus Cancellariæ, quo ad expeditiones literarum. *Chokier in Rub. Reg. Canc.*

3. Constitutiones in Regulis Cancellariæ contentas observari in Curia & Cancellaria, docet quotidiana praxis; Sed controvertitur, an jus faciant universale in toto Orbe Christiano observandum. Negat Salas. 1. 2. *tract. 14. disp. 21. Sect. 1. n. 7.* cum Anchar. Zabarel. Jas. Belanz. Decio. Affirmat Chokier *in Tit. Reg. Canc. n. 17.* cum præstantissimis Jurisconsultis & Rotæ Auditoribus.

4. Distinguit & conciliare conatur utramque sententiam Ludov. Gomes *in Proæm.*

Præm. Regul. Cancel. dicendo Regulas de Dandis jus facere universale, secus vero illas, quæ non sunt de dandis; Verum de non dandis videtur certum non constituere jus universale, quia hæc solis Officialibus Cancellariæ præscribunt normam, qua expediri debent literæ in Cancellaria, & ad hunc determinatum & particularem effectum locumque restrictæ sunt, adeoque petentibus dari non solent, nec extra Curiam ligant. Quæstio ergo instituitur de Regulis, quæ de Dandis dicuntur.

5. Dicendum videtur cum Valente Concord. Jur. Pont. in tit. 2. de Constit. 5. Sect. 3. Jus constituere generale, sed novum novo modo formaq; ex Papæ dispositione introductum. Quod constituentur jus universale testantur decisum esse sæpius in Rota præclarissimi Rotæ Auditores. Nicolaus Milis in Repert. V. Lex. Felin. in c. 2. de Rescript. & in c. Quod super his de fid. instrum. coll. 3. Concl. 2. Franciscus Patavinus in Præl. Extrav. alique apud Gomes.

6. Et evincunt rationes. 1. Quia ex persona Conditoris metienda est lex, an generalis sit, vel specialis. c. fin. de Const. in 6. Conditor vero harum regularum

larum est Pontifex, qui generalem habet jurisdictionem in toto Orbe: 2. Materia legis modificat legem & determinat limites illius, odiosa namque restringit, favorabilis ampliat legem. *Reg. Odiosa de Reg. in 6.* sed materia Regularum Cancellariæ, ut sunt Beneficia, dispensationes, aliæque gratiæ Pontificiæ est favorabilis; Ergo extenditur ad omnes toto Orbe Summo Pontifici subjectos. 3. Ab his Regulis excipiuntur Cardinales *Felinus*. Ergo cæteri omnes comprehenduntur, nam exclusio unius est inclusio alterius. *l. Cum Prætor ff. de Judic.* adeoque constituunt jus universale.

7. Ideo S. Congregatio ejusmodi tenet Decretum anno 1607. *S. C. censuit, inherendo decreto alias facto sub die II. Jan. 1600. præcipiendum Capitulis, & Canonicis Ecclesiæ Pharen. ut in posterum omnino abstineant ab electione, nominatione seu præsentatione ad Canonicatus, & dignitates ejusdem Ecclesiæ vacantes in mensibus reservatis S. D. N. obstantibus clarissimè Regulis Cancellariæ. Immo sic electos male & nulliter provisos declaravit. Insuper ut etiam abstineant ab electione, nominatione*

natione, seu presentatione ad eosdem Canonatus, & dignitates vacantes mensibus Ordinarii, si quod tamen deducere pro eorum preensione quo ad vacantes in mensibus Ordinarii voluerint. deducant infra bimestre.

Monendum etiam per literas Archiepisc. Spalaten. Metropolitanum Ecclesie Pharen. ne amplius in posterum audeat confirmare electiones Capituli & Canonorum Pharen. de Canonatibus & dignitatibus Ecclesie Pharen. neque in mensibus reservatis, neque Ordinarii. Imò Arguen. male se gessisse confirmando tales electiones. Octavius Card. Bandinus 16. Maj. 1607. Nicolius Can. l. 5. tit. 41 ex Lesina.

8. Quod vero hoc Jus sit novum, & non ejusdem modi ac formæ, qua Jus antiquum fuit institutum, patet ex eo quod careat perpetuitate & publicatione, quæ necessario requirit communis forma & modus juris generalis. Arch. in c. Donatum 1. q. 7. & DD. communiter in l. Edicta C. de edendo. S. Thom. 1. 2. q. 90. a. 4.

9. Perpetuitate carent hæ Regulæ, quia morte cujuslibet Papæ illas promulgantis

gantis

gantis extinguuntur, cum in Procemio dicatur: *Suo tempore duraturis*: Ergo durant solum tempore vitæ, nec extenduntur ultra. *Simoneta de Reserv. q. 58.* quia voluntas expirat cum Conditore. *c. Si gratiose de Rescrip. in 6.* ideoque Sede vacante possunt Episcopi ex jure communi Beneficia vacantia conferre, nisi per Concordata Germaniæ, alia vè ratione affecta sint Pontifici, aut si Beneficia, quæ Sede vacante vacarunt nondum ab Ordinariis sint collata, & de novo sibi reservet. *Chokier. in Proæm. Wagenereckl. t. 5. de Præb. & Reg. Cancell.*

10. Promulgatione etiam debita carent, quia non nisi in Curia Romana promulgantur. Quæ autem generaliter obligant, jure antiquo generaliter quoque promulgari debent, ut omnibus innotescere possint, cum ignorantes non obligentur. *c. Cognoscentes, c. ut animarum de Constit.* Quinimo nec ulla est necessaria publicatio Regularum, ut effectum suum saltem aliquem sortiantur, nimirum effectum nullitatis actus in contrarium gesti, licet non quoad culpam & pœnam. *Æneas de Falconibus Tratt. de rei serv. p. 4. n. 21. & 22. Gometius in Proæm. Regul. q. 2. §. 4.* Pro ista cum Glossatore asserit ante publicationem Regularum novum

novum Pontificem statim ac assumptus est Regulis virtutem suam tribuere, ita ut si vacaret Beneficium post Pontificis creationem & ante Regularum promulgationem, id non caderet sub expectativis Prædecessoris, quia hæ per Regulas Cancellariæ censerentur revocatæ, prout decisum fuisse suo tempore in Rota idem testatur. Cæterum ordinariè fieri solèt Regulæ Cancellariæ die immediate sequenti Assumptionem novi Pontificis. Atque ita hoc Jus Regularum secundum antiquum & communem modum non est institutum.

II. Cum ergo hæ Regulæ usu sic exigente soleant mutari, atque ita promotione temporum fieri expediat. *l. Non debet de Consan. & affin. l. 16. Cum queritur ff. de Administ. & peric. Tuto. l. 27. in Caus. ff. de Procur.* Ne ob hanc mutabilitatem dubia & lites oriantur, petendæ sunt semper à Vice-Cancellario seu Regente Cancellariæ in Bulla sub plumbo, ut extra Curiam in judiciis fidem faciant. Debent vero esse à tergo signatæ & à duobus aliis Abbreviatoribus in ipsa Cancellaria auscultatæ, & Vice Cancellarii seu Regentis manu subscriptæ. *Reg. 28. Cancellariæ alias ex ordinatione Papæ*

Papæ

Papæ non ligant, & sententia vigore earum lata esset nulla. *Alph. ad Reg. 20.*

12. Existimat tamen Chokier in Reg. 28. n. 18. secutus Glossatorem non necessario observari extra curiam formatam in illa Regula præscriptam in Regulis notis & usitatis, quæ per libellos Regularum in Camera Apostolica Romæ impressos probari possunt. *wagneck in Reg. 8.* quia ejusmodi libelli imprimuntur quasi in præsentia Principis ibi præsentis, in qua non præsumitur aliquid fraudulenter actum. *Arg. l. Omnibus C. de Fest.* In Curia vero sufficit, quod datur per Vice-Cancellarium, & semel in judicio productæ possunt pro quacunque causa repeti habita productionis semel factæ sufficiente fide.

13. Nec obstat supradictis 1. Quod dicantur Regulæ Cancellariæ, quasi sint locales, & Cancellariâ solum Romanâ circumscriptæ, quia sic appellantur, vel quod magna illarum pars concernat litterarum expeditionem, quæ fit in Cancellaria, vel quod in ea publicentur, & registrentur, quod non impedit quin minus Regulæ sint generales. *l. 56. Insula ff. de acquir. rer. dom.* quemadmodem jus Prætorium dicebatur à Prætorio, in quo

jus dicebatur, & tamen est jus univ-
ersale. l. 35. in honorariis ff. de act. & oblig.

14. Nec obstat 2. Quod sententia con-
tra Regulam Cancellariæ etiam allega-
tam, non tamen productam valeat. *Felin.*
in l. 1. de sentent. & re jud. Et ut actus con-
tra Regulam Cancellariæ irritetur neces-
saria sit Regulæ prohibentis impetratio,
allegatio, in actis productio & Registra-
tio. *Chokier in Reg. 26. n. 6.* Si autem le-
gem constituerent generalem, jam ipso
jure sententia contra illas lata esset nulla.
*l. 32. Cum prolati ff. de re jud. & c. Cum inter
de sent. & re judic.* Nam respondetur, quod
nec sententia lata contra Extravagantes
est ipso jure nulla, & tamen formam ser-
vant juris generalis communem. *Felinus
& Canonistæ communiter in c. de sent. &
re judic. & c. Pastorolis de fid. instrum.* quia
cum Extravagantes extra Corpus juris
minus notæ sint, & multæ incertæ cir-
cumferantur, ne sententiarum valor
identidem esset incertus, merito senten-
tia contra Extravagantes lata non repu-
diatur tanquam nulla. Cum autem Re-
gulæ Cancellariæ quoque non ubique
æque notæ sint & mutari soleant, etiam
in his idem admittendum erit. Hæ ve-
ro Regulæ non comprehenduntur sub
gene-

generalibus derogationibus etiam motu proprio, & ex certa scientia factis, nisi fuerit de illis expressa mentio. *Reg. 71.*

C A P U T XII.

1 Regulae, 2 Ordinationes, & 3 Constitutiones Cancellariae Apostolicae
 SS. D. N. INNOCENTII Divina Providentia PP. XII.

Brevibus notis inspersa.

1. *Regulae* dicuntur, quod respiciant sublimitatem agendorum.

2. *Ordinationes*, quod modum & ordinem agendorum.

3. *Constitutiones*, quod obligent sub culpa & poena; Cum enim diversa sint nomina, diversa quoque erunt significationes.

4. Antea dictus Antonius Pignatelli fuit Cardinalis & Atchi-Episcopus Neopolitanus.

Prooemium.

SANCTISSIMUS in Christo Pater, & D. N. D. INNOCENTIUS Divina Providentia Papa XII. suorum Praedecessorum vestigiis inhaerendo, normam, & ordinem rebus gerendis dante volens 1 in crastinum suae 2 Assumptionis ad summum Apostolatus apicem, 3 videlicet, die tertia decima mensis Julii anno ab Incarnatione Domini millesimo sexcentesimo nonagesimo primo